

MAS D'EN RAMON (Montblanc)

**INTERVENCIÓ DE CONSERVACIÓ A LES PINTURES
RUPESTRES**

Eudald Guillamet

Laura Ballester

Novembre 2013

MAS D'EN RAMON (Montblanc)

INTERVENCIÓ DE CONSERVACIÓ A LES PINTURES RUPESTRES

Estat de conservació

L'abric presenta les patologies habituals, tant naturals com antròpiques, generalitzades en pintures de les mateixes característiques.

Els abrics venen formats per l'evolució geològica natural del massís calcari que actua sobretot en les capes més fràgils del mateix formant les cavitats. Aquesta evolució, encara que lenta, degrada la superfície de la roca en la que es presenten les pintures. En el cas del Mas d'en Ramon, les fractures i fissures - del suport son evidents i les descamacions de la pàtina natural i de la pel·lícula pictòrica son nombroses. Aparentment no hi ha fragments en perill de caiguda ni les fissures semblen posar en perill el conjunt. Les descamacions es concentren en les zones pintades.

L'acció eòlica ha dipositat pols en tota la superfície, sobre tot en les part baixes del panell de les pintures, ocultant en part el conjunt.

L'acció antròpica ha potenciat la crosta de brutícia dipositada damunt de les pintures, les repetides mullades de la superfície fetes per donar una millor visió al panell han donat com a resultat el dipòsit de sals solubles i brutícia que oculten parcialment les representacions. També son perceptible algunes raspades en la escena de la caça del bou.

La realització d'un motlle ha deixat restes de productes de color groguenc (possible làtex alterat per acció dels UV) en la zona de roca circumdant de les pintures

Intervenció

S'ha utilitzat la mateixa metodologia que usem habitualment en pintures amb patologies similars es a dir, s'ha tret la pols superficial amb pinzells suaus i solubilitzat la pel·lícula superficial mitjançant l'aplicació d'apòsits de paper japó impregnats en aigua de baix contingut en sals, deixant-los actuar uns minuts i una vegada retirats raspallat suau de la roca amb pinzells. Un cop seca la roca es comprova si es fa necessària una segona intervenció per igualar el nivell de neteja. En el moment en que la figura es visualment comprensible s'ha parat l' intervenció.

Sempre, com a criteri principal, s'ha aplicat el principi de la mínima intervenció.

En les restes de productes deixats en la confecció d'un motlle (possiblement làtex o similar), l'acció del raigs UV ha alterat el producte i l'ha convertit en fràgil i polsós, s'ha pogut eliminar raspallant-lo suaument, sense deixar pràcticament cap senyal.

En l'operació de neteja s'han fet més evidents les llacunes ocasionades per pèrdues de pàtina, que distorsionen la visió global del conjunt, s'han entonat lleugerament amb pigments naturals acostant-les a la gama de tons de la pàtina original.

La intervenció de conservació es va realitzar la segona quinzena de novembre de 2013.

Andorra la Vella, 7 de gener 2014

Eudald Guillamet

Laura Ballester

Vista general de l'abric

Panell principal

Bòvid abans de la intervenció

Bòvid després de la intervenció

Procés de neteja en el cap del bòvid

Aplicació d'apòsits de paper amb aigua de baixa mineralització

Detall de l'anterior

Resultat de l'aplicació anterior

Procés de neteja

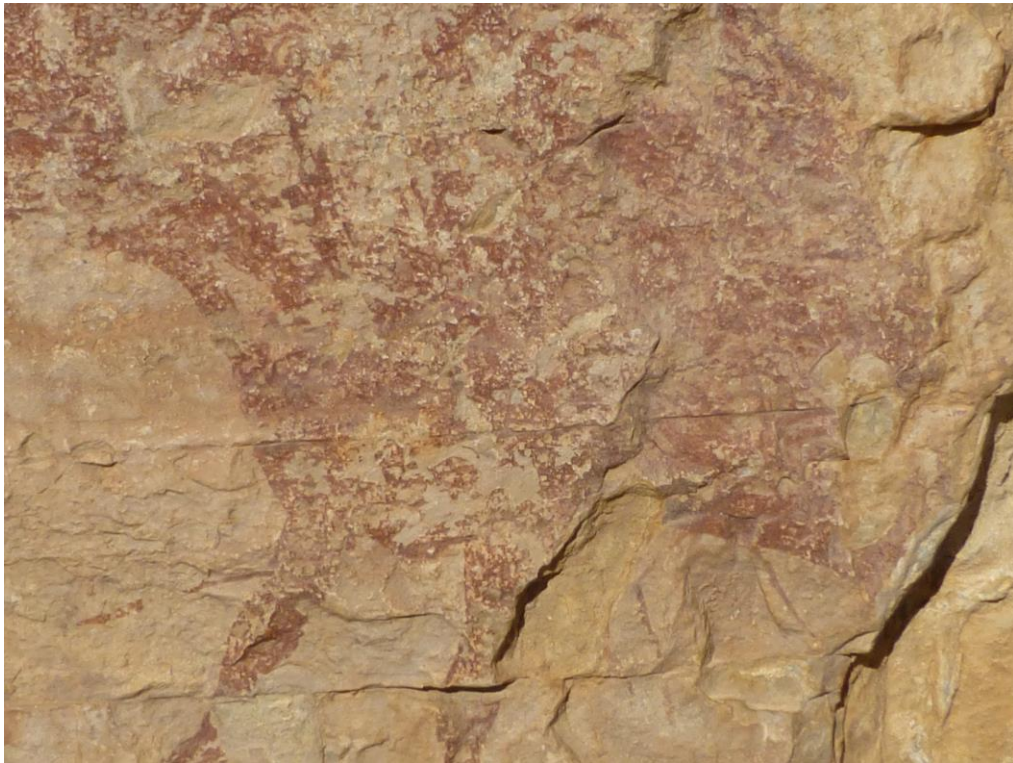
Neteja finalitzada

Entonat de les llacunes. Recupera la visió correcta de l'animal

Antics despreniments superficials posats en evidència en la neteja

Anterior després d'entonar les llacunes

Costat esquerra del bòvid, arquers

Arquers abans de la neteja

Arquer de la part baixa després de la neteja

Arquer de la part alta després de la neteja i plomalls de les fletxes de l'arquer inferior

Escena de la banda dreta abans de l' intervenció

Íd. després de l' intervenció

Figura central abans de l' intervenció

Íd. després de l' intervenció

Restes de pintura de la part esquerra abans de la neteja

Íd. després de la neteja